

NEDERLAND

Nieuwsbrief en Twitter

De Zoogdierverseniging gaat met zijn tijd mee! Sinds een aantal maanden maken wij daarom, in aanvulling op Zoogmail, regelmatig een digitale nieuwsbrief. Hierin staan nieuwsberichten die ook op de website staan. Aanmelden kan via een speciale aanmeldknop op www.zoogdierverseniging.nl. Daarnaast hebben wij ook een Twitter-account, met de laatste nieuwtjes. Zoek op @zoogdierverseniging en volg ons!

In linie onder de Zeelandbrug op zoek naar bruinvissen. Foto Stichting Rugvin / Wouter Jan Strietman

Record aantal bruinvissen in Oosterschelde

Op zondag 26 juni telden vrijwilligers van Stichting Rugvin minimaal 61 bruinvissen in Nationaal Park de Oosterschelde, een record.

Met ruim veertig vrijwilligers vertrokken negen schepen in linie richting het oosten van de Oosterschelde. Tijdens de tocht werden in het hele gebied 61 bruinvissen waargenomen, ruimschoots meer dan tijdens de scan in 2009, waarbij, onder min of meer gelijke weersomstandigheden, 37 dieren werden geteld. Onder de 61 bruinvissen van 2011, zijn minimaal vier moeder-kalfparen gezien. Ook tijdens de scans in 2009 en 2010 zijn er jonge dieren gezien.

Wat deze groep volgens Stichting Rugvin uniek maakt is dat zij jaarrond in dit gebied verblijven. Bruinvissen langs de Nederlandse Noordzeekust trekken namelijk in de zomermaanden naar noordelijker wateren. Over de bruinvissen in de Oosterschelde is echter nog maar weinig bekend, zoals of en hoe frequent de dieren de Oosterscheldedekering passeren. Vrijwilligers van Stichting Rugvin doen hier sinds 2009 onderzoek naar met behulp van onderwateropnameapparatuur. Zie ook www.rugvin.nl.

IN MEMORIAM RIE DE BOOIS

Op 16 november 2010 overleed Rie de Boois in haar 18de-eeuwse boerderij in Kerk-Avezaath in de Betuwe. Tot zijn dood in 2007 woonde Rie daar samen met de bekende kunstcriticus en museumdirecteur Pierre Janssen. Rie had een zwak hart, maar haar overlijden op 74-jarige leeftijd kwam toch onverwacht.

Rie had een groot hart voor natuur. In de jaren vijftig was zij als penningmeester lid van het hoofdbestuur van de Nederlandse Jeugdbond voor Natuurstudie, samen met onder meer Sim Broekhuizen, die later voorzitter van de VZZ (nu Zoogdierverseniging) was. Later werden ze collega's bij het Instituut voor Toegepast Onderzoek in de Natuur (ITBON), dat in 1969 opging in het Rijksinstituut voor Natuurbeheer (RIN). Rie en Sim zijn altijd goede vrienden gebleven. Pierre organiseerde de tentoonstelling 'Haas tussen de mensen' in zijn Gemeentemuseum Arnhem, over het onderzoek van Sim.

Rie was Tweede Kamerlid voor de PvdA van 1972 tot 1987. In deze functie zette zij zich in voor de natuur en dierenwelzijn. Bescherming van de Waddenzee was één van haar speerpunten. Bij de wijziging van de Jachtwet in 1977 stelde ze voor om de drijfjacht op wilde zwijnen te verbieden, maar dat lukte toen niet. Pas in 2002 kwam dit verbod tot stand. In 1986 werd Rie gekozen tot Dierenbeschermster van het jaar.

Na haar vertrek uit de Tweede Kamer werd ze voorzitter van het Zuiveringsschap Amstelen Gooiland en van 1996 tot 2004 was ze voorzitter van Vogelbescherming Nederland. Dat had ook de VZZ kunnen zijn, want Sim had bij zijn vertrek als voorzitter aan Rie gevraagd om voorzitter van de VZZ te worden. Maar zij had Vogelbescherming toen al in het vizier. Wij zijn Rie dankbaar voor wat ze heeft gedaan voor de natuur in Nederland. Tot na haar dood, want de Zoogdierverseniging mocht een legaat van haar ontvangen.

Johan Thissen

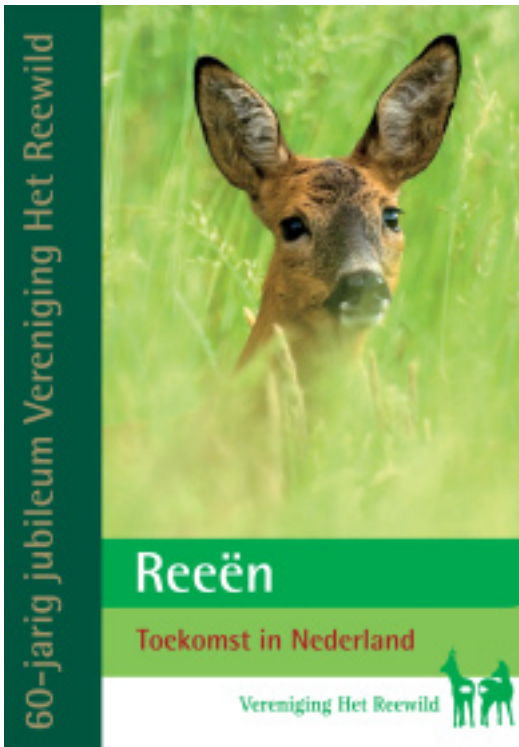
Bevers en schade

Het gaat gelukkig goed met de beverstand in Nederland, zo goed zelfs dat verwacht wordt dat ze her en der voor schade gaan zorgen.

Het Faunafonds heeft hier recent onderzoek naar laten doen. In het komende nummer van Zoogdier wordt aan dit onderzoek aandacht besteed.

Deltaplan voor ree

De Vereniging Het Reewild is één jaar ouder dan de onze en viert al in 2011 haar 60-jarig bestaan. Ter gelegenheid hiervan is een jubileumboek verschenen. Dit boek bevat niet

alleen een terugblik op de ontwikkelingen binnen de vereniging en de groei van de reepopulatie in Nederland, maar ook een visie op de toekomst. De Vereniging Het Reewild doet hierin voorstellen voor een ander beheer van het ree. Zij constateert namelijk steeds meer conflictsituaties, nu zij het aantal reeën in ons land schat op 70.000-100.000. Het gaat onder meer om het beheer op het niveau van het leefgebied in plaats van de huidige WBE-grenzen. Kijk voor meer informatie op www.reewild.nl.

Samenwerking

Dit is mijn laatste column als voorzitter van de Zoogdierverseniging. Tijdens de ALV van november 2010 heb ik aangekondigd in november 2011 mijn voorzitterschap te zullen stoppen. Hiermee besluit ik een bestuurslidmaatschap van ongeveer 10 jaar, waarvan 5 jaar als voorzitter.

Zo lang deel uitmaken van het bestuur bewijst dat ik de Zoogdierverseniging een mooie en afwisselende club vindt. Enerzijds is er de vereniging met haar leden en anderzijds de werkorganisatie met de medewerkers. Vrijwilligers en beroepskrachten die samenwerken aan het ontwikkelen en verspreiden van kennis over zoogdieren en het op basis van feiten zoogdieren en hun leefgebieden beschermen. Dat laatste 'fact based' wordt steeds belangrijker in een samenleving die steeds meer waarde lijkt toe te kennen aan 'fact free' informatie.

Mijn besluit om te stoppen heeft ook niets te maken met het goede werk dat de Zoogdierverseniging verricht, maar meer met mijn drukke werkzaamheden voor mijn organisatie Stichting Klimaatlandschap Nederland. Hobby en werk laten zich niet goed meer combineren. Buiten dat is het een goede zaak om ook in bestuurlijke zin nieuwe gezichten en daarmee nieuwe inzichten te betrekken.

De afgelopen jaren heeft de Zoogdierverseniging grote veranderingen doorgevoerd. Het kantoor is verhuisd, naamsbekendheid en ledental zijn toegenomen, tal van samenwerkingsverbanden zijn versterkt, de NDFF is van start gegaan en 'last but not least' er is een professionele organisatie ontstaan. Helaas moesten we door economische tegenwind recent afscheid nemen van meerdere medewerkers. Toch staat de Zoogdierverseniging weer voor een nieuwe grote uitdaging. Onze vestiging in Nijmegen had als doel om intensiever te kunnen samenwerken met collega-organisaties die ook in Natuurplaza gehuisvest zijn. Die samenwerking is noodzakelijk, enerzijds om beter te kunnen overleven als projectenorganisatie en anderzijds om effectiever te kunnen opereren in een steeds zakelijker wordende samenleving. Samen sta je immers sterker.

Hoewel we al veel samenwerken met collega's valt daar nog veel winst te behalen. Recent hebben de besturen van RAVON en de Zoogdierverseniging de intentie uitgesproken om binnen de werkorganisaties nauwer te gaan samenwerken. Beide organisaties kennen een ongeveer gelijke omvang en werkwijze. Waar het proces precies op uitkomt, weten we nu nog niet, maar we zijn ervan overtuigd dat er iets goeds uit zal ontstaan.

Natuurlijk blijft de Zoogdierverseniging gewoon bestaan. In de afgelopen 60 jaar hebben we bewezen dat we een waardevolle functie hebben voor de leden en voor de inheemse zoogdieren en hun leefgebieden en dat zal zo blijven. Ik wens alle leden en medewerkers van de Zoogdierverseniging een uitdagende en succesvolle toekomst.

Jacob van Olst
Voorzitter Zoogdierverseniging

VLAANDEREN

Hamster dreigt binnen het jaar uit te sterven in Vlaanderen

Het gaat erbarmelijk slecht met onze wilde hamsters! Het is vijf na twaalf en de middelen worden niet naar behoren aangewend. Actieve hamsterburchten

Wilde hamster. Foto David Herman

worden vernield, er is onvoldoende voedsel op de akkers aanwezig en beschermingszones verdwijnen gestaag. De combinatie hiervan is nefast voor de soort. De soort was ooit talrijk in de leemstreken van België. Dit vooral waar graanakkers nog van degelijke kwaliteit waren. In de periode van 1998-2002 werden een 100-tal actieve burchten geteld. Door een lakse houding van de Vlaamse regering en bevoegde instanties zakte dit aantal in de periode van 2003-2007 naar slechts 15 burchten. Vandaag is dat aantal nog verder gezakt en is de situatie op zijn minst gezegd schrijnend te noemen. Nochtans is de 'korenwolf' een schitterende verschijning die de belangrijke natuurwaarde van de landbouwgebieden garandeert. Daarom is opmerkelijk dat de maatregelen van de Vlaamse regering en bevoegde instanties voor deze Europees beschermde soort zijn teruggedrongen tot nihil.

Nieuwe vleermuis ontdekt in Wallonië

In Wallonië is deze zomer een nieuwe soort vleermuis ontdekt. De vleermuis werd aangetroffen in de regio van Rochefort, in de provincie Namen. Het gaat om de Nimfvleermuis (*Myotis alcathoe*),

een vleermuis die in Frankrijk en Duitsland voorkomt, maar bij ons nog niet werd gezien. De nieuwe soort lijkt erg op twee andere vleermuizen die in de Belgische fauna voorkomen: de baardvleermuis en de Brandts vleermuis. Er bestonden al enige tijd vermoedens over de aanwezigheid van de soort op Belgisch grondgebied. Via onderzoek met

ook reeds de eerste kolonie van deze vleermuizen ontdekt.

Nieuwe website ZWG

De website van de Natuurpunt Zoogdierenwerkgroep (ZWG) is vanaf 1 september in een nieuw kleedje te zien. De look van de website werd gemoderniseerd, maar ook de structuur werd grondig vernieuwd.

De website is nu volledig gericht op de bezoeker met een vraag. Heb je een vraag over het verzorgen van zoogdieren, wil je zoogdieren bestuderen, heb je hinder van zoogdieren of zoek je gewoon informatie over zoogdieren? Je vindt het nu allemaal overzichtelijk terug op de nieuwe website.

Komende activiteiten van de ZWG

Zie Zo Zoogdier (15-16 oktober 2011)

Om de twee jaar organiseert de Zoogdierenwerkgroep een zoogdierentelweekend. Ook dit jaar is het weer zover: de tweede editie van Zie Zo Zoogdier, nu met speciale aandacht voor de eekhoorn. In iedere provincie van Vlaanderen wordt een activiteit rond Zoogdieren georganiseerd en al je waarnemingen van zoogdieren kun je doorgeven via de website www.ziezozoogdier.be.

ZWG weekend (21-23 oktober 2011)

De Zoogdierenwerkgroep trekt deze keer voor haar jaarlijkse weekend naar Luxemburg, en spitst zich toe op hazelmuizen, wilde katten en nog veel meer leuks! Voor meer informatie: www.zoogdierenwerkgroep.be.

batdetectors kon het dier eerder al gehoord worden in de provincie Namen. Zijn boshabitat maakt de studie ervan echter moeilijker dan die van soorten die in grotten of gebouwen leven.

Eerste kolonie bosvleermuis ontdekt in Vlaanderen

In Sint-Truiden werd deze zomer voor de eerste keer in Vlaanderen een bosvleermuis gevangen. Bovendien werd

Bosvleermuis. Foto Kamiel Spoelstra